
Legenes penger må ut av fossil energi

DEBATT

KNUT MORK SKAGEN

knut@legenesklimaaksjon.no

Knut Mork Skagen er lege i spesialisering i barne- og ungdomspsykiatri ved St. Olavs hospital og styreleder i Legenes klimaaksjon.

Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir å være styreleder i Legenes klimaaksjon.

KJELL-ARNE HELGEBOSTAD

Kjell-Arne Helgebostad er spesialist i allmennmedisin og kommuneoverlege og fastlege i Røst kommune. Han er medlem i Legenes klimaaksjon.

Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir å være medlem av Legenes klimaaksjon.

Legeforeningen har innført en fossilfri investeringsstrategi. Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger må følge etter.

Takk til redaksjonen i Tidsskriftet for en inspirerende lederartikkel 6.9.2021, som var resultat av et unikt internasjonalt samarbeid (1). Vi er helt enige i at helsepersonell bør handle raskt og være med på å begrense klimaendringer, naturtap og de enorme helsekonsekvensene dette vil medføre.

Lederartikkelen oppfordrer spesifikt helseinstitusjoner til å flytte sine investeringer vekk fra fossile energiselskaper. Å trekke seg ut av et markedsområde er en kjent og effektiv metode, som tidligere har vært brukt mot tobakksindustri og våpenindustri. Målet er å bidra til at aktiviteten det gjelder, blir mindre økonomisk attraktiv og mindre sosialt akseptabel. På engelsk omtales dette virkemiddelet som *divestment* (2).

«Å trekke seg ut av et markedsområde er en kjent og effektiv metode, som tidligere har vært brukt mot tobakksindustri og våpenindustri»

Legenes klimaaksjon leverte i februar et forslag til Legeforeningens sentralstyre om at både Legeforeningen og Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP) skulle gjøre sine aksjeporteføljer fossilfrie. Forslaget fikk umiddelbart positiv respons, og i april vedtok sentralstyret en revidert, fossilfri investeringsstrategi for Legeforeningens aksjekapital, som for tiden er på ca. 200 millioner kroner. Legeforeningen og SOP har begge en lang historie med sosialt ansvarlige investeringer. Det er svært gledelig at foreningen nå tar fossil energi ut av sin portefølje, på linje med andre virksomheter som kan gjøre stor skade på menneskelig helse.

SOP er et pensjonsfond med en langt større aksjeportefølje, med verdi tilsvarende omtrent 2,5 milliarder kroner. Som en uavhengig stiftelse er SOP ikke underlagt direkte kontroll av sentralstyret eller landsstyret. Vi forstår det slik at SOP er i gang med en gjennomgang av sin investeringsprofil med tanke på å sikre ytterligere hensyn til bærekraft og samfunnsansvar. Styret i SOP har midlertid ikke vedtatt en fossilfri investeringsstrategi.

Vi vil med dette gratulere Legeforeningen med en fossilfri investeringsstrategi, og samtidig oppfordre SOP på det sterkeste til å vedta det samme målet for sin aksjeportefølje. Dersom SOPs forpliktelser som pensjonsfond står i veien for et slikt vedtak, vil det være et steg i riktig retning å forplikte seg til en nullutslippsstrategi, slik Lægernes Pension i Danmark har gjort ved å melde seg inn i Net-Zero Asset Owner Alliance, som støttes av FN [\(3\)](#). Leger bør ikke tjene penger på ødeleggelse av natur og klima.

LITTERATUR

1. Atwoli L, Baqui AH, Benfield T et al. Call for emergency action to limit global temperature increases, restore biodiversity, and protect health. Tidsskr Nor Legeforen 2021; 141: 1138–40. [PubMed][CrossRef]
2. Fossil Free. What is fossil fuel divestment?
<https://gofossilfree.org/divestment/what-is-fossil-fuel-divestment/> Lest 23.9.2021.
3. Rust S. Climate roundup: 12 further asset owners sign IIGCC net-zero commitment. IPE 21.9.2021. <https://www.ipe.com/news/climate-roundup-12-further-asset-owners-sign-iigcc-net-zero-commitment/10055074.article> Lest 23.9.2021.

Publisert: 8. november 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.21.0691

Mottatt 1.10.2021, første revisjon innsendt 7.10.2021, godkjent 8.10.2021.

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 14. juli 2026.